
Fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap

Kursplan

Forskningsetik för doktorander, grundkurs

Kurskod: 7OMV002
Kursbenämning: Forskningsetik för doktorander, grundkurs
Research ethics for graduate students, basic
Högskolepoäng: 3 hp
Utbildningsnivå: Forskarnivå

Beslut om inrättande

Kursplanen är fastställd av Fakulteten för hälsa, natur- och teknikvetenskap 2019-06-19 och gäller från vårterminen 2020 vid Karlstads universitet.

Undervisningsspråk

Undervisning sker varannan kursomgång på svenska och varannan på engelska.

Behörighetskrav

Antagen till utbildning på forskarnivå eller lägst har en magisterexamen eller motsvarande. Kursen vänder sig i första hand till doktorander på Karlstads universitet. Övriga behöriga bereds tillträde i mån av plats.

Lärandemål

För godkänd kurs skall doktoranden kunna:

- Redogöra för och reflektera kring forskningsetikens historia samt vetenskapens roll i samhället
- Identifiera och reflektera över forskningsetiska frågeställningar och problem i olika vetenskapliga kontexter inklusive den egna forskningen
- Identifiera och reflektera över forskningsetiska frågeställningar i relation till såväl framtagning av vetenskapliga resultat som publicering av dessa
- Visa ett forskningsetiskt förhållningssätt
- Redogöra för och reflektera över god vetenskaplig sed
- Redogöra för och reflektera över lagstiftning, koder och hantering av forskningsdata ur ett etiskt perspektiv
- Göra etiska bedömningar i forskning

Kursens huvudsakliga innehåll

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier och praktiska övningar och innehåller:

- Forskningsetikens historiska framväxt och forskningsetikens grunder
- Vetenskapens roll i samhälle
- Lagstiftning och koder
- Hantering av forskningsdata
- Publiceringsetik
- Oredighet och intressekonflikter
- Forskningspersoninformation och samtycke

Kurslitteratur

Se separat dokument.

Examination

Kursen examineras genom individuella skriftliga och muntliga uppgifter som bygger på deltagande i obligatoriska seminarier samt en individuell skriftlig hemtentamen.

Betyg

Kursen bedöms enligt betygsskalan underkänd (U) eller godkänd (G).

Kvalitetsuppföljning

Kursledningen ska främja en kontinuerlig dialog om lärandeprocesser och måluppfyllande. En skriftlig utvärdering genomförs vid kursavslutningen i kombination med en gemensam diskussion av studenter och lärares erfarenheter kring varje aspekt som kan framkomma. Kursvärderingen sammanställs av kursledningen enligt Högskoleförordningen 1 kap. 14 §.

Kursbevis

Kursbevis erhålls på begäran av doktoranden.

Litteraturlista

Kursbenämning: Forskningsetik 3 högskolepoäng/ECTS (forskarnivå)

Kursen fastställd av fakultetsnämnden vid Fakulteten för hälsa, teknik- och naturvetenskap Eriksson, Stefan & Helgesson, Gert. Publiceringsetik. Lund: Studentlitteratur, (190 s.). Senaste upplagan.

European Commission. 2010. *European textbook on Ethics in Research* (203 s).
https://ec.europa.eu/research/science-society/document_library/pdf_06/textbook-on-ethics-report_en.pdf

Forsman, Birgitta. Forskares frihet: Om makt och moral. Lund: Studentlitteratur, (160 s.). Senaste upplagan

Gustafsson, B., Hermeren, G. & Pettersson, B. (2017). God forskningssed. Stockholm: Vetenskapsrådet.
https://www.vr.se/download/18.2412c5311624176023d25b05/1529480532631/Good-forskningssed_VR_2017.pdf

Gustafsson, B., Hermeren, G. & Pettersson, B. (2017). Good research practice. Stockholm: Vetenskapsrådet.
https://www.vr.se/download/18.5639980c162791bbfe697882/1555334908942/Good-Research-Practice_VR_2017.pdf

Helgesson, Gert. Forskningsetik. Lund: Studentlitteratur, (176 s.). Senaste upplagan.

Vetenskapsrådet Codex
<http://www.codex.vr.se/forskningsetik.shtml>
<http://www.codex.vr.se/en/forskningsetik.shtml>

Lag (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor

Dessutom tillkommer vetenskapliga artiklar och bokkapitel i relation till specifika forskningsfält.

Målmatris

Mål som uppfylls för doktors- respektive licentiat-examen är markerade med X.

Doktor		Licentiat	
Kunskap och förståelse		Kunskap och förståelse	
Brett kunnande inom och systematisk förståelse av forskningsområdet		visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet	
Djup och aktuell kunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet		Aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta	
Förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet		Fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet	
Färdighet och förmåga		Färdighet och förmåga	
Förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt		visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar	
till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer		att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen	
förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt		samt att utvärdera detta arbete,	
planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete		visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och	
med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen		samhället i övrigt	
visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och		visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.	
samhället i övrigt			
visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och			
visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande			
Värderingsförmåga och förhållningssätt		Värderingsförmåga och förhållningssätt	

Visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt	X	visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,	X
förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och	X	visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används	X
visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.	X	visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.	

